Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Aika 26.10.2026, klo 18:01 - 19:21

Paikka Vantaan kaupungintalon valtuustosali (os. Asematie 7)

Käsitellyt asiat

§ 60 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 61 **Pöytäkirjan tarkastaminen**

§ 62 **Tarkastuslautakunnan väliarviointi 2026**

§ 63 **Hyvinvointialueen tilivelvollisten nimeäminen tilikaudelle 2027**

§ 64 **Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsaus 2/2026 aikaväliltä 1.1. -31.8.2026**

§ 65 **Turvallisuuden ja varautumisen periaatteiden päivittäminen**

§ 66 **Vastaus valtuustoaloitteeseen "Ei perusteettomille määräaikaisuuksille Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle"**

§ 67 **Valtuustoaloitteet**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Maarit Raja-Aho, puheenjohtaja
Jouko Lindtman, 1. varapuheenjohtaja
Tanja Aidanjuuri, 2. varapuheenjohtaja
Shekhar Acharya
Marja Ahava
Jenni Alasuutari
Anssi Aura
Gashaw Kaisa Bibani
Heidi Blomberg
Patrik Borg
Funda Demiri
Antero Eerola
Satu Ek
Tarja Eklund
Naima el Issaoui
Terhi Enjala
Soile Eriksson
Reija Friman
Olga Gilbert
Heli Hakala
Anu Hall
Janne Hartikainen
Hanna Holmberg
Mari Hynninen, varajäsen
Juha Järä
Loviisa Kaartokallio
Lauri Kaira
Inna Kallioinen
Jenni Karemo
Suvi Karhu
Anne Karjalainen
Patrik Karlsson
Mika Kasonen
Ulla Kaukola
Sirpa Kauppinen
Otso Kivimäki
Ulla-Maija Kopra
Nina Korventaival
Matti Kotiranta
Sirkka-Liisa Kähärä
Timo Laaninen
Paula Lehmuskallio
Salla Lindblad-Palo
Jüri Linros
Topi Liutu
Juhani Lohikoski
Kai-Ari Lundell
Mika Niikko

Nina Nummela
Elina Nykyri
Anitta Orpana
Sakari Rokkanen
Eve Rämö
Niina Saarinen
Jari Sainio
Tina Salmi
Minttu Sillanpää
Karita Snellman, varajäsen
Emily Strohm
Juha Suoniemi, poistui 19:04
Riitta Särkelä
Ida Tamminen
Eva Tawasoli
Laura Tulikorpi
Anni Juulia Tuomainen
Tiina Tuomela
Marjo Vacker
Tuomas Vanhanen
Jonna Weckström

Muut saapuvilla olleet

Riikka Rajahalme, Hallintojohtaja, sihteeri
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Emil Kelo, Nuorisovaltuuston edustaja
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialajohtaja
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Kati Liukko, Terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja
Ari Nevalainen, Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö
Kerttu Pöntinen, Hallinnon erityisasiantuntija, tekninen sihteeri

Poissa

Kimmo Kiljunen
Muktar Osman

Allekirjoitukset

Maarit Raja-Aho	Riikka Rajahalme
Puheenjohtaja	Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Juha Järä Loviisa Kaartokallio

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (https://vakehyva.cloudnc.fi) 2.11.2026 klo 12.00 lähtien.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

§ 60
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 104 §:n mukaan aluevaltuuston kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 4 päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös
Aluevaltuusto päätti yksimielisesti todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

§ 61
Pöytäkirjan tarkastaminen

Hallintosäännön 120 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan. Pöytäkirja voidaan tarkastaa yksittäisen asian osalta jo kokouksessa. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti. Pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää:

1. valita kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan;
2. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (https://vakehyva.cloudnc.fi) 2.11.2026 klo 12.00 lähtien.

Päätös
Aluevaltuusto päätti yksimielisesti:

1. valita kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan seuraavasti: Juha Järä ja Loviisa Kaartokallio;
2. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (https://vakehyva.cloudnc.fi) 2.11.2026 klo 12.00 lähtien.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 71,08.10.2026
Aluevaltuusto, § 62, 26.10.2026

§ 62
Tarkastuslautakunnan väliarviointi 2026

VAKEDno-2026-5011

Tarkastuslautakunta, 08.10.2026, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:

Iida Mäki, Tuloksellisuustarkastaja, iida.maki@vakehyva.fi

Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunta voi antaa aluevaltuustolle arviointikertomuksen lisäksi muitakin tarpeellisina pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Väliarvioinnissa tarkastuslautakunta käsittelee hyvinvointialueen talouden kehittymistä, vuoden 2026 strategisten tavoitteiden toteutumista sekä aluehallituksen vastineita vuoden 2025 arviointikertomukseen. Väliarvioinnin luonnos on oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Jäske, Tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta päättää:

1) oikeuttaa ulkoisen tarkastuksen yksikön viranhaltijat tekemään väliarviointiin tarvittavat teknisluontoiset korjaukset;

2) hyväksyä vuoden 2026 väliarvioinnin, lähettää sen edelleen aluevaltuustolle ja esittää, että aluevaltuusto merkitsee väliarvioinnin tiedoksi.

Päätös
Tarkastuslautakunta päätti:

1) oikeuttaa ulkoisen tarkastuksen yksikön viranhaltijat tekemään väliarviointiin tarvittavat teknisluontoiset korjaukset;

2) hyväksyä vuoden 2026 väliarvioinnin, lähettää sen edelleen aluevaltuustolle ja esittää, että aluevaltuusto merkitsee väliarvioinnin tiedoksi.

Aluevaltuusto, 26.10.2026, § 62

Liitteet

1 Tarkastuslautakunnan väliarviointi 2026

Ehdotus

Tarkastuslautakunta esittää, että aluevaltuusto merkitsee vuoden 2026 väliarvioinnin tiedoksi.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 74,08.10.2026
Aluevaltuusto, § 63, 26.10.2026

§ 63
Hyvinvointialueen tilivelvollisten nimeäminen tilikaudelle 2027

VAKEDno-2022-749

Tarkastuslautakunta, 08.10.2026, § 74

Liitteet

1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tilivelvolliset 2027.pdf

Valmistelija: Iida Mäki, tuloksellisuustarkastaja

Hyvinvointialueista annetun lain 22 §:n mukaan aluevaltuusto päättää tilivelvollisten nimeämisestä. Aluevaltuusto päättää myös tilivelvollisten vastuuvapaudesta tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Tilintarkastuskertomuksessa tullaan esittämään, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Vaikka aluevaltuuston on perusteltua päättää tilivelvollisista ennakolta, päättää viimekädessä tilintarkastaja, kehen mahdollinen muistutus voidaan kohdistaa.

Tilivelvollisia ovat aluehallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet sekä kunkin tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavina viranhaltijoina voidaan pitää ainakin toimielimen esittelijöitä sekä toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita.

Vastuuvapauden myöntäminen tarkoittaa, ettei tilivelvollisille enää voida kohdistaa vahingonkorvausvaatimusta. Vastuuvapauden myöntäminen ei kuitenkaan vapauta rikosoikeudellisesta vastuusta tai siitä aiheutuvasta mahdollisesta myöhemmästä korvausvastuusta.

Tarkastuslautakunta tekee valtuustolle ehdotuksen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille ottaen huomioon tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa antamat lausunnot. Tästä syystä on katsottu perustelluksi, että tarkastuslautakunta valmistelee valtuustolle listan tilivelvollisista.

Ehdotus
Esittelijä: Petri Jäske, Tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta päättää esittää valtuustolle, että valtuusto nimeää tilivelvolliset liitteen mukaisesti tilikaudelle 2027.

Päätös
Tarkastuslautakunta päätti esittää valtuustolle, että valtuusto nimeää tilivelvolliset liitteen mukaisesti tilikaudelle 2027.

Aluevaltuusto, 26.10.2026, § 63

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tilivelvolliset 2027.pdf

Ehdotus

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto nimeää tilivelvolliset liitteen mukaisesti tilikaudelle 2027.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 196,29.09.2026
Aluevaltuusto, § 64, 26.10.2026

§ 64
Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsaus 2/2026 aikaväliltä 1.1.-31.8.2026

VAKEDno-2025-2194

Aluehallitus, 29.09.2026, § 196

Liitteet

1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsaus 2-2026 aikaväliltä 1.1. -31.8.2026.pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen johtaja Mikko Hokkanen, strategiapäällikkö Marianne Juosila ja taloussuunnittelupäällikkö Marja Miettinen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 74 §:n mukaan aluehallitus seuraa talousarvion toteutumista talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talousarviossa todetaan, että toiminnan ja talouden tilanne raportoidaan aluehallitukselle ja -valtuustolle osavuosikatsauksissa sekä talousarviovuoden tilanne tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Vuoden 2026 toinen osavuosikatsaus perustuu talouden ja toiminnan osalta tilanteeseen 31.8.2026.

Talousarvion toteutuminen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttötalouden sitovuustasot ovat hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoitoa ja erikoissairaanhoito, joiden osalta sitova erä on toimintakate. Tuloslaskelmaosan osalta sitovuustaso on vuosikate.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion menojen vuonna 2026 arvioidaan olevan 1 300,9 milj. euroa ja tulojen 132,4 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostuu -1 168,5 milj. euroa. Hyvinvointialueen käyttötalousmenojen ennustetaan toteutuvan 15,3 milj. euroa matalampina ja toimintatulojen 2,2 milj. euroa talousarviota korkeampina, minkä seurauksena toimintakate toteutunee 17,5 milj. euroa talousarviota parempana.

Hyvinvointialueen vuosikate sisältää käyttötalouden tulojen ja menojen lisäksi valtion rahoituserät sekä korkomenot ja -tulot. Ennusteen mukainen vuosikate on 96,6 milj. euroa ja tilikauden positiivinen tulos poistojen jälkeen on 92,3 milj. euroa. Tilikauden tuloksen arvioidaan toteutuvan 19,8 milj. euroa talousarviota suurempana.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen taloustilanne on hallinnassa ja kehittynyt hyvin. Ensimmäisten toimintavuosien aikana kertynyttä alijäämää on katettu tarkalla kustannusten hallinnalla ja uudistusohjelman johdonmukaisella toimeenpanolla. Vuoden 2025 ennakoitua paremman tuloksen perusteella aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.5.2026 § 27 määrärahamuutokset kuluvan vuoden talousarvioon, ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pystyy kattamaan kertyneet alijäämät lain velvoittamassa määräajassa vuoden 2026 loppuun mennessä.

Hyvinvointialue on jatkanut toimintansa kustannusvaikuttavaa uudistamista Uudistusohjelman toimenpiteitä toteuttaen. Ensimmäisinä vuosina uudistustoimet ylittivät niille asetetut kustannusvaikutukset. Vuoden 2026 toisen vuosikolmanneksen

perusteella ohjelman toimeenpano etenee hyvin, ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Hyvinvointialue on saavuttanut noin 83,7 milj. euron kustannusvaikutukset. Useilla toimialoilla on vähennetty ostopalvelujen käyttöä ja korvattu ne omalla toiminnalla. Tämä on tuonut merkittäviä kustannussäästöjä erityisesti vanhusten, terveydenhuollon, lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon talousarvion menot sisältävät HUS-palvelusopimuksen, ensihoidon, myrkytystietokeskuksen, hammaslääkäreiden erikoistumisopetuksen sekä lääkärihelikopteritoiminnon.

Erikoissairaanhoidon menojen ennakoidaan olevan 376,7 milj. euroa. Menojen ennakoidaan kasvavan vuoteen 2025 verrattuna 20,4 milj. euroa (5,7 %).

Erikoissairaanhoidon lopulliset kustannukset määräytyvät HUSin palveluiden suhteellisen palvelukäytön mukaisesti. Palvelukäyttö on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella kehittynyt hyvin maltillisesti suhteessa muiden alueiden palvelukäyttöön. HUS laskutuksen ennuste perustuu siis arvioon alueiden välisestä suhteellisesta palvelukäytöstä ja siten pitää sisällään epävarmuuksia.

Hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoitoa

Hyvinvointialueen menojen ilman erikoissairaanhoitoa ennakoidaan alittavan talousarvion 16,3 miljoonalla eurolla ja tuottojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 2,2 miljoonalla eurolla. Toimintakate ennustetaan toteutuvan 18,5 miljoonaa euroa parempana kuin talousarvio.

Menojen alitus kohdistuu etenkin henkilöstömenoihin ja asiakaspalvelujen ostoihin. Henkilöstömenojen ennustetaan alittavan talousarvion 17,5 milj. eurolla. Alituksen taustalla on alkuvuonna 2026 tehty budjetointiperusteiden tarkistus koskien htv-määrää, lomarahaa, henkilöstökorvauksia ja sivukuluprosentteja.

Vuokratyövoiman käyttö on vähentynyt merkittävästi: ennusteen mukaan kustannukset ovat 4,7 milj. euroa, kun ne vuonna 2025 olivat 7,7 milj. euroa. Tavoitteena on turvata palvelut ensisijaisesti omalla, vakaalla henkilöstöllä.

Asiakaspalvelujen ostojen ennustetaan alittavan talousarvion 1,2 milj. eurolla. Asiakaspalvelujen ostojen ennustetaan jäävän talousarviota alhaisemmaksi aikuissosiaalityön ja lapsiperheiden erityispalvelujen palvelualueilla sekä HUSin perusterveydenhuollon yhteispäivystyksessä.

Vammaispalvelujen taloudellinen tilanne on edelleen haastava ja ostopalvelujen ennustetaan ylittyvän vammaispalveluissa. Palvelualueella on kuitenkin käynnissä useita kehittämis- ja kustannushallintatoimenpiteitä, joiden vaikutusten odotetaan näkyvän taloudessa kuluvan vuoden aikana.

Avustusten ennakoidaan kasvavan 3,2 milj. euroa verrattuna vuoteen 2025, johtuen 1.1.2026 voimaan tulleista indeksikorotuksista sekä omaishoidon ja toimeentulotuen volyymin kasvusta aikuissosiaalityön, vammaispalvelujen sekä kotona-asumisen palvelujen palvelualueilla.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palvelutuotanto

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstötilanne on jatkunut hyvänä. Avoimiin tehtäviin on ollut runsaasti hakijoita, ja lähtövaihtuvuus sekä henkilöstövuokraus ovat edelleen pienentyneet.

Palvelujen saatavuus on kokonaisuutena hyvällä tasolla tai jopa parantunut, ja asiakastyytyväisyys on edelleen parantunut. Palvelujen kysyntä on kasvanut useissa palveluissa. Toimintamalleja arvioidaan ja uudistetaan jatkuvasti, millä pyritään hillitsemään palvelujen ruuhkautumista. Terveysasemilla 87 % asiakkaista on päässyt hoitoon 14 vuorokaudessa. Lasten, nuorten ja perheiden palvelutarve on kasvanut useimmissa palveluissa, mutta palvelujen saatavuus ja määräajat ovat pysyneet hyvällä tasolla. Vanhuspalvelujen palvelukyky on ollut hyvä, eikä pitkäaikaiseen hoivaan ole yli 3 kuukautta jonottaneita. Vammaispalvelujen neuvonnan ja asiakasohjauksen ruuhka on purettu. Suunnitteilla ja valmistelussa olevat valmiusasemat tulevat parantamaan pelastuslaitoksen palvelukykyä.

Aluevaltuusto asetti talousarvioon 2026 hyvinvointialueelle 16 sitovaa toiminnan tavoitetta ja näille yhteensä 25 mittaria tavoitetasoineen. Toisen vuosineljänneksen perusteella arvioidaan, että asetetuista tiukoista tavoitetasoista suurin osan (14/25) saavutetaan täysin vuoden 2026 aikana, kahdeksan tavoitetason saavuttamisessa on epävarmuutta, muutamaa tavoitetasoa ei saavutettane ja yhtä ei voida arvioida uudistetun mittaroinnin vuoksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsauksen 2 /2026 aikaväliltä 1.1.-31.8.2026; ja
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsauksen 2/2026 aikaväliltä 1.1.-31.8.2026.

Kokouskäsittely
Todettiin tekninen korjaus liitteen sivulle 15: Korjataan virke *"Toimintakulut ovat toteutuneet 19,7 M€ (-3,25 %) talousarviota suurempina"* muotoon "*Toimintakulut ovat toteutuneet 19,7 M€ (-3,25 %) talousarviota pienempinä".*

Aluehallituksen jäsen Antero Eerola saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 9.47.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 26.10.2026, § 64

Liitteet

1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsaus 2-2026 aikaväliltä 1.1. -31.8.2026.pdf

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsauksen 2/2026 aikaväliltä 1.1. -31.8.2026.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 201,29.09.2026
Aluevaltuusto, § 65, 26.10.2026

§ 65
Turvallisuuden ja varautumisen periaatteiden päivittäminen

VAKEDno-2023-3220

Aluehallitus, 29.09.2026, § 201

Liitteet

1 Päivitetyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet.pdf

Asian valmistelija: turvallisuus- ja varautumispäällikkö Teemu Lampovaara

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet täydentää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita, kooten yhteen turvallisuutta ja varautumista koskevat toimintaohjeet ja suunnitelmat. Turvallisuuden ja varautumisen periaatteet luovat pohjan vahvalle turvallisuuskulttuurille ja ohjaavat turvallisuustavoitteiden asettamista.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet valmisteltiin ensimmäisen kerran vuonna 2023 ja aluevaltuusto hyväksyi ne kokouksessaan 11.9.2023 § 93. Nyt aluevaltuustolle on laadittu ehdotus päivitetyistä periaatteista. Asiakirjaan ei ole tehty merkittäviä sisältömuutoksia, vaan päivitykset ovat olleet seuraavia:

- Vastuumäärittelyt on ajantasaistettu
- Käytössä olevat yhteistyörakenteet ja –foorumit on ajantasaistettu
- Voimassa olevan, toimintaa ohjaavan lainsäädännön ja strategisten dokumenttien tiedot on päivitetty
- Lisäksi kieliasua on siistitty ja korjattu

Turvallisuuden ja varautumisen periaatteissa termillä turvallisuus tarkoitetaan organisaatioturvallisuuden kokonaisuutta, jolla pyritään varmistamaan organisaation toiminnan jatkuvuus kaikissa tilanteissa. Varautuminen on yksi osa organisaation turvallisuuden hallintaa ja siihen sisältyy mm. valmiussuunnittelu ja jatkuvuudenhallinta, sekä näihin liittyvät koulutukset ja valmiusharjoitukset. Turvallisuuden ja varautumisen periaatteiden tavoitteena on rakentaa, kehittää ja pitää yllä sen arvojen mukaista turvallisuuskulttuuria. Toisena tavoitteena on saada muodostettua tilannekuva hyvinvointialueeseen kohdistuvista riskeistä ja sen valmiuden tilasta.

Asiakirja muodostuu seuraavista kokonaisuuksista:

1. Johdanto
2. Lainsäädäntöperusta
3. Turvallisuuden ja varautumisen käsitteet
4. Turvallisuuden ja varautumisen vastuut ja tehtävät
5. Turvallisuuden ja varautumisen tahtotila

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 96 §:n mukaisesti hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää turvallisuuden ja varautumisen periaatteista. Hyvinvointialueen aluehallitus päättää turvallisuuden ja varautumisen järjestämisen käytännön toteutuksesta aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti, ottaen huomioon sopimuksellisen varautumisen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä päivitetyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet liitteen mukaisesti.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 26.10.2026, § 65

Liitteet

1 Päivitetyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet.pdf

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä päivitetyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet liitteen mukaisesti.

Kokouskäsittely
Aluevaltuutettu Juha Suoniemi poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 19.04.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 203,29.09.2026
Aluevaltuusto, § 66, 26.10.2026

§ 66
Vastaus valtuustoaloitteeseen "Ei perusteettomille määräaikaisuuksille Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle"

VAKEDno-2026-2616

Aluehallitus, 29.09.2026, § 203

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Aluevaltuuston kokouksessa 18.5.2026 § 38 jätettiin Sosiaalidemokraattisen aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite "Ei perusteettomille määräaikaisuuksille Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen työpaikoissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut yhteensä 43 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Määräaikaisten työsuhteiden käyttö on Suomessa yleistä, ja niiden määrä on lisääntynyt toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden kustannuksella. Eniten määräaikaisissa työsuhteissa ovat nuoret ja naiset.

Maan hallitus ajaa uutta sääntelyä, jonka mukaan määräaikaisen työsopimuksen voisi työnantajan aloitteesta tehdä enintään vuoden ajaksi ilman perusteltua syytä, jos kysymys on ensimmäisestä työsopimuksesta työnantajan ja työntekijän välillä. Määräaikaisen työsopimuksen voisi tehdä ilman perusteltua syytä myös silloin, jos työnantajan ja työntekijän välisen edellisen työsuhteen päättymisestä on kulunut sopimuksen alkamishetkellä vähintään kaksi vuotta.

Asiantuntija-arvioiden mukaan esitys lisää määräaikaisten työsuhteiden käyttöä sekä raskaus- ja perhevapaasyrjinnän riskiä. Hallitus on tunnustanut nämä ongelmat myös omassa esityksessään (HE 199/2025 vp). Vuoden 2024 väestötutkimuksen mukaan joka neljäs raskaana oleva on kokenut raskaussyrjintää. Yleisin raskaussyrjinnän muoto on määräaikaisen työsuhteen jatkamatta jättäminen.

Julkisella sektorilla määräaikaisuuksia käytetään jo nyt huomattavasti yksityistä sektoria enemmän. Tilastokeskuksen mukaan julkisella sektorilla määräaikaisten työsopimusten osuus oli 24,8 prosenttia ja yksityisellä sektorilla 13,0 prosenttia vuonna 2023. Lukumääräisesti määräaikaisessa työsuhteessa oli julkisella sektorilla 163 000 ja yksityisellä sektorilla 210 000 palkansaajaa.

Ehdotettu muutos heikentäisi erityisesti nuorten naisten asemaa työmarkkinoilla ja lisäisi epävarmuutta työelämässä. Hyvinvointialueilla henkilöstön pysyvyys, osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi ovat keskeisiä laadukkaiden sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden turvaamiseksi.

Pidämme tärkeänä, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue toimii vastuullisena ja perheystävällisenä työnantajana. Hyvinvointialueen tulee työnantajana tukea henkilöstönsä hyvinvointia, tasa-arvoa sekä mahdollisuuksia suunnitella elämäänsä ja perheellistyä ilman kohtuutonta epävarmuutta.

Edellä todetun perusteella esitämme, että:

1. *Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sitoutuu olemaan ottamatta käyttöön perusteettomia määräaikaisia työsuhteita, vaikka lainsäädäntö tämän mahdollistaisi.*
2. *Periaate kirjataan osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikkaa ja työnantajalinjauksia.*
3. *Hyvinvointialue seuraa määräaikaisten työsuhteiden käyttöä sekä raportoi valtuustolle määräaikaisuuksien kehityksestä ja perusteista osana henkilöstöraportointia.*

Tämä linjaus tukee tasa-arvoista työelämää, ehkäisee raskaus- ja perhevapaasyrjintää sekä vahvistaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen veto- ja pitovoimaa vastuullisena työnantajana."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 26.5.2026 § 117 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 18.11.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue pitää aloitteen tavoitteita – henkilöstön pysyvyyttä, tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä sekä perheystävällistä työnantajapolitiikkaa – tärkeinä ja myös hyvinvointialueen oman edun mukaisina.

Aloitteen jättämisen jälkeen eduskunta hyväksyi työsopimuslain muutokset (HE 199 /2025 vp) 21.5.2026, ja ne tulivat voimaan 1.6.2026. Määräaikainen työsopimus voidaan nyt tehdä työnantajan aloitteesta ilman perusteltua syytä enintään vuodeksi, jos kyse on osapuolten ensimmäisestä työsuhteesta tai edellisen työsuhteen päättymisestäkulunut vähintään viisi vuotta (aloitteessa kuvatussa esityksessä kaksi vuotta). Sopimusta ei voi ketjuttaa, ja työnantajalla on erityisiä velvoitteita: kirjallinen ilmoitus sopimuksen luonteesta, perusteltu selvitys jatkomahdollisuudesta ennen määräajan päättymistä sekä työn tarjoamisvelvollisuus enintään neljän kuukauden ajan. Syrjintäkielto, mukaan lukien raskaus- ja perhevapaasyrjinnän kielto, koskee myös uutta sopimustyyppiä.

Muutokset koskevat vain työsuhteita. Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettua lakia (304/2003) ei muutettu, joten määräaikainen virkasuhde edellyttää edelleen laissa säädettyä perustetta. Merkittävässä osassa hyvinvointialueen tehtäviä uutta sopimustyyppiä ei siten voida käyttää lainkaan.

Perusteeton määräaikaisuus eli määräaikainen palvelussuhde ilman laissa säädettyä perustetta on lainvastainen, ja tällaista työsuhdetta pidetään toistaiseksi voimassa olevana. Hyvinvointialue ei käytä perusteettomia määräaikaisuuksia. Työsopimuslain 1 luvun 3 §:n uusi sopimustyyppi ei ole perusteeton määräaikaisuus, vaan laissa säädetty ja rajattu sopimusmuoto.

Palvelussuhteiden pääsääntö on toistaiseksi voimassa oleva palvelussuhde, ja pysyvään työvoiman tarpeeseen palkataan toistaiseksi. Määräaikaisuutta käytetään harkiten ja vain tosiasialliseen tarpeeseen, yleisimmin sijaisuuksissa, kelpoisuusehtojen täyttymättä jäädessä ja määräaikaisen rahoituksen perusteella.

Hyvinvointialue yhtyy aloitteen näkemykseen siitä, että määräaikaisuus ei ole veto- ja pitovoiman kannalta kestävä ratkaisu: se lisää vaihtuvuutta ja rekrytointikustannuksia

sekä heikentää osaamisen kertymistä ja palvelujen jatkuvuutta. Määräaikaisuuksien vähentäminen on siten myös työnantajan oma etu.

Hyvinvointialue täsmentää rekrytointi- ja esihenkilöohjeistusta, käy säännöllisesti läpi pitkään jatkuneet ja peräkkäiset määräaikaisuudet ja vakinaistaa palvelussuhteita työvoiman tarpeen osoittautuessa pysyväksi sekä kehittää varahenkilöstöä, jolla sijaisuustarpeita katetaan ensisijaisesti vakituisella henkilöstöllä. Syrjimättömyys määräaikaisuuksien jatkamisessa sisältyy tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan.

Ilman perusteltua syytä tehtävää määräaikaista työsopimusta ei ole tarkoitus ottaa laajamittaiseen käyttöön. Soveltuvuuden arviointiin käytetään koeaikaa, eikä sopimustyyppi sovellu sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen pysyviin tehtäviin. Jos sitä yksittäistapauksissa käytetään, lakisääteiset velvoitteet hoidetaan täysimääräisesti.

Hyvinvointialue ei käytä perusteettomia määräaikaisia palvelussuhteita. Se ei kuitenkaan pidä tarkoituksenmukaisena sitoutua olemaan kokonaan käyttämättä laissa nimenomaisesti sallittua sopimustyyppiä eli lainsäädäntöä tiukempaan, tulevia tilanteita ennakolta sitovaan tulkintaan. Työnantajan on voitava käyttää lainsäätäjän tarkoittamia keinoja henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi tilanteissa, joita ei voida ennakoida, ja henkilöstön asemaa suojaavat velvoitteet sisältyvät jo lakiin. Hyvinvointialue sitoutuu siihen, että määräaikaisia palvelussuhteita ei käytetä tarpeettomasti ja että uutta sopimustyyppiä käytetään ainoastaan harkitusti ja perustellussa yksittäistilanteessa. Linjaus otetaan huomioon rekrytointia ja palvelussuhteita koskevassa ohjeistuksessa ja henkilöstöpoliittisten linjausten päivityksessä. Ohjeistus kuuluu työnantajan toimivaltaan ja valmistellaan tarpeen mukaan yhteistoimintamenettelyssä henkilöstön edustajien kanssa.

Hyvinvointialue pitää perusteltuna toteuttaa ehdotus määräaikaisten työsuhteiden käytön seurannasta sekä raportoinnista. Määräaikaisten palvelussuhteiden käyttöä seurataan ja siitä raportoidaan vuosittain osana henkilöstökertomusta. Päivitetty tarkastelu sisällytetään ensimmäisen kerran vuoden 2026 henkilöstökertomukseen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Sosiaalidemokraattiselle aluevaltuustoryhmälle sekä 43 valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Aluevaltuusto, 26.10.2026, § 66

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

§ 67
Valtuustoaloitteet

Kokouksen aikana jätettiin seuraavat valtuustoaloitteet:

1. Anu Hallin ja Eve Rämön valtuustoaloite **"Alaikäisten huumeidenkäyttäjien moniammatillinen kohtaaminen ja hoitoon ohjaus".** Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 59 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella lasten ja nuorten sijoitusten määrä on kasvanut 22% osa sijoituksista koskee alaikäisiä huumeita käyttäviä lapsia ja nuoria. Nuorten 16–17-vuotiaiden sijoitettujen kohdalla on käynyt ilmi, että nuori on käyttänyt huumeita jo useamman vuoden ajan, eikä tilanteeseen ole kyetty puuttumaan. Sijoitus on lapselle aina viimeinen vaihtoehto. Hyvinvointialueelle se on vaihtoehtona kallis ja raskas prosessi. Lasten ja nuorten huumeidenkäytön haasteisiin on kyettävä vastaamaan jo käytön alkuvaiheessa, ei vasta silloin kun lapsi on sijoitettuna lastensuojelulaitokseen.

On huolestuttavaa, että tällä hetkellä nuorten päihdepalveluissa ei päästä hoitotakuuseen ja jonot ovat yli 3kk ja venyvät pahimmillaan 5kk pituiseksi. Kesäkuun 2026 aikana palvelun piiriin on hakeutunut tulijoita yhtä paljon kuin koko viime vuoden aikana. Tilanne on hälyttävä.

Nuorilla ei myöskään ole mahdollisuutta hakeutua Vaken miepä-walk in pisteisiin sillä ne ovat tarkoitettu vain aikuisille. Saadakseen apua, nuoren on ensin päästävä johonkin palveluun, jotta ohjautuminen päihde- ja mielenterveyspalveluihin mahdollistuisi. Monella hyvinvointialueella on alaikäisille tarkoitettu walk in -palvelu, jonne voi tulla yksin, vanhemman, sosiaalihuollon työntekijän tai vaikka järjestön työntekijän kanssa.

Tulevan selviämishoitoaseman toiminnoissa tulee erityisesti huolehtia 16-17 -vuotiaiden erityistarpeista ja turvallisuudesta. Myös nuoret tarvitsevat selviämishoitoa sillä lasten päivystys päättyy 16-vuotiaana ja aikuisten päivystyksessä ei ole selviämishoidolle tarvittavaa mahdollisuutta. Nykytilanteessa pahimmillaan selviämishoitoa eli elintoimintojen ja kokonaistilan valvontaa tarvitsevat nuoret saatetaan ohjata kotiin tai lastensuojelulaitokseen, jossa kummassakaan ei pystytä seuraamaan elintoimintoja esimerkiksi hengityslaman varalta joka on valitettavan yleinen kuolinsyy päihteitä käyttävillä. Näihin kysymyksiin on etsittävä ratkaisuja uutta selviämishoitoasemaa perutettaessa.

On tunnistettava, ettei huumeita käyttävän lastensuojelun asiakkaan tarpeisiin vastata pelkästään lastensuojelussa, vaan tähän työhön tarvitaan moniammatillista yhteistyötä, joka ei nyt toteudu huumeita käyttävien lasten ja nuorten kohdalla. Sosiaalihuollon ammattilaisten tulee tunnistaa alaikäisten päihteiden käyttö. Terveydenhuollon tehtävä on arvioida, millaista hoitoa tai vieroitusta nuori tarvitsee, tätä ei voida tehdä sosiaalialan ammattilaisten toimesta. Terveydenhuollon tulee järjestää joustavat palvelut vastaamaan yhteistyötarpeisiin esimerkiksi silloin, kun tulee ilmi, että alaikäinen käyttää haitallisella tavalla päihteitä.

Miten sitten tulisi toimia?

1. *Koska ongelma on monimutkainen, tarvitsemme monialaista yhteistyötä, jonka muodostavat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset. Huumeita käyttävän nuoren kanssa tulisi työskennellä alusta alkaen oma sote-tiimi.*

2. *Alaikäisten toistuva päihteiden käyttö edellyttää terveydenhuollon hoidon tarpeen arvion. Terveydenhuollossa tulee olla erityistä osaamista arvioimaan juuri alaikäisen kohdalla riittääkö perustason päihdehoidon interventiot vai tarvitaanko jo erikoissairaanhoitoa esimerkiksi korvaushoidon arviota.*
3. *Vakella tulisi olla käytössä myös nuorilla matalan kynnyksen "Walk in" - pisteen alaikäisille lapsille ja nuorille, jossa avun saa heti.*
4. *Vantaalla on käynnissä Nuorten huumekuolemien ehkäisyhanke "Elämä Edellä". On tärkeätä, että hankkeen havainnot ja tulokset johtavat tekoihin ja niistä raportoidaan valtuustolle.*

Me allekirjoittaneet vaadimme, että:

1. *VAKE selvittää miten on varmistettu niin sosiaali- kuin terveydenhuollon henkilöstön riittävä osaaminen päihteiden käytön tunnistamiseen ja puheeksiottoon sekä päihteiden käytön lopettamisen motivointiin, niin ennaltaehkäisevistä palveluista korjaaviin palveluihin?*
2. *Millä keinoin vaken palvelut voivat vastata sote-integraation toteutumisesta huumeita käyttävän alaikäisten nuorten kohdalla?*
3. *Selvittää, millä keinoin nuorten päihde- ja mielenterveyspalveluiden hoitotakuu toteutuu*
4. *Valtuustolle tuodaan esittely ja loppuraportti Elämä Edellä- hankkeesta ja hankkeen myötä esiin nousseista ilmiöistä ja kehittämistarpeista*
5. *Selviämisasemaa perustettaessa nuorten erityistarpeet huomioidaan kattavasti."*

2. Marjo Vackerin valtuustoaloite **"Itsemurhien ehkäisytyön vahvistaminen, ehkäisyohjelman laatiminen sekä viiveettömän palveluketjun turvaaminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella".** Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 56 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Mielenterveyden kriisi ja itsemurhakuolleisuus ovat vakavimpia kansanterveydellisiä ja inhimillisiä haasteitamme. Tilastokeskuksen virallisten lukujen mukaan pitkään jatkunut myönteinen kehitys itsemurhakuolleisuuden laskussa on pysähtynyt: ***vuonna 2024 Suomessa teki itsemurhan 761 henkilöä****, mikä on enemmän kuin edeltävinä vuosina (752 vuonna 2023 ja 740 vuonna 2022). Joka päivä keskimäärin kaksi ihmistä kuolee itsemurhaan, ja ilmiö koskettaa traagisesti kaikkia ikäryhmiä. Erityisesti miesten osuus tehdyistä itsemurhista on hälyttävän korkea, noin 75 prosenttia (577 miestä vuonna 2024). Kansainvälisessä vertailussa Suomen itsemurhakuolleisuus on edelleen EU-maiden kärkijoukkoa ja Pohjoismaiden korkeinta.*

Toteutuneet menetykset ovat vain ilmiön näkyvin osa. Suomessa tehdään vuosittain arvilta 10 000–20 000 itsemurhayritystä (arvioiden mukaan noin 20 yritystä jokaista kuolemaa kohden). Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) rekisteritietoihin perustuvat tilastot osoittavat, että itsetuhoisuus koskettaa poikkeuksellisen vakavasti nuoria: kirjattuja itsemurhayrityksiä on eniten 18–22-vuotiaiden ikäryhmässä ja seuraavaksi yleisimmin 13–17-vuotiailla. Poliisin tietoon tulleet itsetuhoisuustehtävät ovat niin ikään kasvaneet rajusti viimeisen vuosikymmenen aikana ylittäen valtakunnallisesti jo 18 400 tehtävän rajan vuodessa.

Jokainen tapaus traumatisoi lähipiirissä keskimäärin 6–10 ihmistä. Tämä tarkoittaa, että ilmiö jättää vuosittain syvät jäljet tuhansiin myös Vantaan ja Keravan alueen asukkaisiin. Ilman riittävää ja oikea-aikaista tukea läheisten riski kärsiä ylisukupolvisesta traumasta ja omasta itsetuhoisuudesta kasvaa moninkertaiseksi. Valtakunnallisessa mielenterveysstrategiassa ja itsemurhien ehkäisyohjelmassa korostetaan, että tehostettu ja kohdennettu ehkäisytyö vähentää kuolleisuutta todistetusti, mutta se vaatii hyvinvointialueilta sitovaa koordinaatiota ja järjestelmällisiä rakenteita.

Keski- Suomen hyvinvointialueella on jo laadittu tavoitteellinen ohjelma, itsemurhien ehkäisyn suunnitelma 2026–2029 ja tähän on laadittu myös palveluketju

Microsoft Word - LUONNOS_Keski#Suomen hyvinvointialueen itsemurhien ehkäisyn suunnitelma 2026–2029.docx

Itsemurhien ehkäisyn palveluketju | Keski-Suomen hyvinvointialue

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii kohdennettu palvelu nimeltään Itsemurhien ehkäisykeskus, jonka tarkoituksena on tarjota välitöntä ja erikoistunutta tukea itsemurhaa yrittäneille henkilöille mahdollisimman pian yrityksen jälkeen. Toiminnan järjestäjä MIELI Suomen Mielenterveys ry / Itsemurhien ehkäisykeskus. Itsemurhien ehkäisykeskuksen tarjoama tuki on tarkoitettu kaikille itsemurhaa yrittäneille henkilöille mahdollisimman pian itsemurhayrityksen jälkeen.

Keskeiset palvelut ja toimintamuodot Apua itsemurhayrityksen jälkeen (Linity-malli): Itsemurhien ehkäisykeskus tarjoaa lyhytterapeuttista Linity-kriisifokusointimenetelmää itsemurhaa yrittäneille. Palveluun hakeutumiseen ei tarvita terveydenhuollon lähetettä. Linity-malli ei kuitenkaan sovellu asiakkaille, joilla on vakava akuutti päihdeongelma tai psykoosisairaus. Alueella tunnistetaan kuitenkin merkittävä tarve myös erilliselle itsemurhien ehkäisyohjelmalle jo ennen konkreettista itsemurha yritystä

Itsemurhien ehkäisykeskus | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Itsemurhien ehkäisy vaatii pitkäjänteistä resursointia sekä eri toimijoiden osaamisen sitomista yhteen. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten rinnalle on tuotava tiiviimmin järjestökentän vahva osaaminen matalan kynnyksen kriisityöstä ja vertaistuesta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen on varmistettava, että sekä akuuttiapu, kuten Sosiaali- ja kriisipäivystys, että anonyymit verkkopalvelut ja hoitopolut ovat riittäviä, maksuttomia ja viiveettömiä.

Kansallinen mielenterveysstrategia 2020 -2030

Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut edellytämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue:

1. *Kirjaa alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan selkeät, konkreettiset ja mitattavat tavoitteet sekä toimenpiteet mielenterveyden vahvistamiseksi ja itsemurhien ehkäisemiseksi.*
2. *Perustaa hyvinvointialueelle laajapohjaisen itsemurhien ehkäisytyöryhmän, joka koordinoi käytännön toimia, kerää yhteen sote-ammattilaisten sekä kolmannen sektorin järjestöjen osaamisen ja varmistaa suositusten jalkauttamisen arjen työhön.*
3. *Laatii itsemurhien ehkäisyohjelman ja -suunnitelman*
4. *Varmistaa ja turvaa riittävän palveluketjun, maksuttoman ja helposti saavutettavan matalan kynnyksen tuen itsemurhaa yrittäneille, vakavasta itsetuhoisuudesta*

kärsiville sekä itsemurhan tehneiden läheisille tarjoamalla kohdistettua kriisiapua ja vertaistukea ylisukupolvisen trauman ehkäisemiseksi."

3. Anni Juulia Tuomaisen valtuustoaloite **"Abortin yhdenvertainen hinnoittelu ja kirurgisten aborttien maksuista luopuminen".** Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 36 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Abortin maksullisuus ei saa riippua siitä, millä perusteella se tehdään. Hallitus päätti laajentaa maksuttomuutta kirurgisesti tehtyjen aborttien osalta, mutta muutos ei saa johtaa abortin hinnoitteluun sen syyn perusteella. Siksi kaikkien kirurgisten aborttien maksuista tulee luopua.

Päätöksessä kirurgisesti tehdyt abortit hinnoitellaan eri tavoin riippuen abortin perusteesta. Omasta pyynnöstä kuten sosiaalisista syistä tehtävästä kirurgisesta abortista perittäisiin siis maksu, mutta lääketieteellisin perustein tehtävä kirurginen abortti taas olisi maksuton.

Vuonna 2023 uudistettu aborttilainsäädäntö vahvisti raskaana olevan itsemääräämisoikeutta. Siitä lähtien abortin on voinut tehdä raskaana olevan pyynnöstä 12. raskausviikon loppuun saakka ilman erillisiä perusteluja. Myös toimenpiteen hinnoittelun tulisi vastata tätä linjaa. Kaikista maksuista luopuminen varmistaa sen, että maksu ei riipu abortin perusteesta.

Suomen gynekologiyhdistys on suositellut, että raskaudenkeskeytyksen asiakasmaksut noudattavat samaa linjaa kuin muut raskauteen liittyvät toimenpiteet, sillä lääketieteellisesti samaa toimenpidettä ei voida hinnoitella eri tavalla toimenpiteen indikaation mukaan. Väestöliitto, Kätilöliitto, Naisjärjestöjen keskusliitto ja Naisasialiitto Unioni taas ovat vedonneet hyvinvointialueisiin, jotta kaikista kirurgisista raskaudenkeskeytyksistä tehtäisiin maksuttomia.

Tällaisen linjauksen taloudelliset vaikutukset olisivat minimaaliset. Arvioiden mukaan kirurgisten keskeytysten osuus kaikista keskeytyksistä on vain noin 1-2%. Vaikka muutos koskisi pientä määrää ihmisiä, ei ole syytä lähteä erottelemaan maksuttomuutta sen perusteella, oliko abortti tehty lääketieteellisin perustein tai muista syistä. Kyseessä on siis periaatepäätös.

HUS vastaa Vantaa-Keravan hyvinvointialueen asukkaiden raskaudenkeskeytyspalveluista. Helsinki on jo ohjeistanut HUSia luopumaan kaikkien kirurgisten aborttien maksuista.

Oikeus turvallisiin ja yhdenvertaisiin raskaudenkeskeytyksiin ei ole itsestäänselvyys. Myös Vantaa-Keravan hyvinvointialueen täytyy ilmaista, että tahtotilana on säilyttää yhdenvertainen raskaudenkeskeytys sekä hinnoittelu myös tulevaisuudessa.

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut vaadimme, että Vantaa-Keravan hyvinvointialue ohjeistaa HUS-yhtymää omistajaohjauksen keinoin luopumaan kaikkien kirurgisten aborttien asiakasmaksuista."

4. Vihreän aluevaltuustoryhmän valtuustoaloite **"Naisten terveyden katvealueet näkyviin - tunnistamisesta oikea-aikaiseen hoitoon".** Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 42 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Naisten terveydessä on tunnistettu merkittävä terveysvaje, joka ilmenee sairauksien ja oireiden alitunnistamisena, diagnoosien viivästymisenä ja puutteellisena hoitona. Tutkimusten mukaan ongelmat eivät rajoitu naiserityisiin sairauksiin, kuten endometrioosiin, vaan sukupuolten välisiä eroja on havaittu myös molemmilla sukupuolilla esiintyvien sairauksien tunnistamisessa ja hoidossa. Esimerkiksi suomalaisissa tutkimuksissa on havaittu sukupuolten välisiä eroja sydäninfarktin hoidossa (1). Lisäksi Suomessa tehty kivunhoidon tutkimus on osoittanut, että terveydenhuollon ammattilaisten käsityksiin kivusta voi liittyä sukupuolittuneita stereotypioita ja oletuksia jopa lasten ja nuorten hoidossa (2).

Kyse on laajemmasta kansanterveydellisestä ja potilasturvallisuuteen liittyvästä ongelmasta, jolla voi olla merkittäviä vaikutuksia tyttöjen ja naisten terveyteen, toimintakykyyn ja elämänlaatuun. Sairauksien viivästynyt tunnistaminen ja hoito voivat myös lisätä raskaampien ja kalliimpien hoitojen tarvetta. Ongelman ratkaiseminen edellyttää sekä naiserityisten sairauksien hoidon kehittämistä että mahdollisten sukupuolivinoumien tunnistamista muiden sairauksien diagnostiikassa ja hoidossa. Hyvinvointialueilla on keskeinen vastuu siitä, että oireet tunnistetaan ajoissa ja potilaat pääsevät oikea-aikaisesti tutkimuksiin ja vaikuttavaan hoitoon.

Naiserityisten sairauksien ja oireiden oikea-aikainen tunnistaminen ja hoito

Naisten terveyteen liittyvät tarpeet vaihtelevat elämän eri vaiheissa, ja niiden tunnistaminen edellyttää riittävää osaamista perusterveydenhuollossa ja neuvolapalveluissa. Voimakkaita kuukautiskipuja, runsaita vuotoja, vaikeaa raskauspahoinvointia, synnytyksen jälkeisiä oireita tai toimintakykyä heikentäviä vaihdevuosioireita ei tule pitää vaivoina, joita potilaan kuuluu vain kestää. Oireiden yleisyys tai niiden liittyminen luonnolliseen elämänvaiheeseen ei vähennä tutkimusten ja hoidon tarvetta.

Esimerkiksi endometrioosi, adenomyoosi, munasarjojen monirakkulaoireyhtymä (PCOS), vulvodynia ja vaikea raskauspahoinvointi (hyperemeesi) voivat vaikuttaa merkittävästi terveyteen, arjessa selviytymiseen ja työkykyyn. Myös hedelmällisyyteen liittyvät ongelmat sekä raskauden ja synnytyksen jälkeiset fyysiset ja psyykkiset oireet edellyttävät asianmukaista arviointia, hoitoa ja tarvittaessa kuntoutusta.

Oikea-aikaisen tunnistamisen puutteet näkyvät myös gynekologisten syöpien kohdalla. Suomen Gynekologiset Syöpäpotilaat ry vuonna 2026 julkaiseman kyselyn mukaan lähes viidennes kyselyyn vastanneista munasarjasyöpäpotilaista ei saanut ensimmäisellä terveydenhuollon käynnillään apua oireisiinsa, ja joka kymmenes joutui ottamaan yhteyttä terveydenhuoltoon yli viisi kertaa päästäkseen tutkimuksiin. Myös suomalaisessa gynekologisten syöpien hoitopolkuja koskevassa tutkimuksessa on nostettu esiin oireiden pitkittyminen ennen erikoissairaanhoitoon lähettämistä. Havainnot korostavat varhaisen oireiden tunnistamisen ja sujuvan tutkimuksiin ohjautumisen merkitystä.

Keskeistä on, että oireet tunnistetaan mahdollisimman varhain, tarvittavat tutkimukset käynnistyvät oikea-aikaisesti ja potilas ohjautuu sujuvasti tarkoituksenmukaiseen hoitoon. Tämä edellyttää riittävää osaamista terveysasemilla ja neuvoloissa sekä toimivaa yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa.

Sukupuolen huomioiminen oireiden arvioinnissa ja hoidossa

Naisten terveysvajeen kaventaminen ei kuitenkaan tarkoita ainoastaan naiserityisten sairauksien hoidon kehittämistä. Myös kaikilla sukupuolilla esiintyvien sairauksien oirekuvissa, riskitekijöissä ja hoidon tarpeissa voi olla eroja, jotka ovat tärkeää tunnistaa.

Hoidon tulee perustua tutkittuun tietoon ja potilaan yksilölliseen tilanteeseen. Sukupuoleen liittyvät oletukset eivät saa vaikuttaa siihen, kuinka vakavasti oireisiin suhtaudutaan, millaisia tutkimuksia tehdään tai miten potilas ohjataan jatkohoitoon. Tämä korostuu erityisesti kivun ja muiden vaikeasti arvioitavien oireiden kohdalla.

Sukupuolitietoisen hoidon tavoitteena ei ole kohdella kaikkia potilaita samalla tavalla, vaan tunnistaa erilaiset terveystarpeet ja varmistaa niiden mukainen yhdenvertainen hoito. Palveluissa on huomioitava myös sukupuolen moninaisuus.

Osaamisen vahvistaminen ja sujuvat hoitopolut

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on mahdollisuus edistää naisten terveyttä erityisesti vahvistamalla perusterveydenhuollon ja neuvolapalvelujen osaamista, yhtenäistämällä hoitokäytäntöjä sekä kehittämällä yhteistyötä HUSin erikoissairaanhoidon kanssa.

Tavoitteena tulee olla, ettei oireiden tunnistaminen tai asianmukaiseen hoitoon pääsy ole riippuvaista yksittäisen ammattilaisen erityisestä perehtyneisyydestä. Henkilöstön käytössä tulee olla riittävästi ajantasaista tietoa, selkeitä toimintamalleja ja mahdollisuuksia konsultoida erityisasiantuntijoita.

Hyvinvointialueella olisi perusteltua selvittää myös uusia tapoja vahvistaa erityisosaamista. Esimerkiksi vaikean raskauspahoinvoinnin tai vaihdevuosioireiden hoidossa voitaisiin arvioida keskitetyn asiantuntijaosaamisen, konsultaatiojärjestelyjen tai erityisesti perehtyneiden ammattilaisten verkostojen hyödyntämistä. Tarkoituksena olisi parantaa osaamisen saatavuutta koko hyvinvointialueella ilman, että jokaisen toimipisteen tarvitsee itse hallita kaikkia erityiskysymyksiä.

Potilaan näkökulmasta hoitopolun tulee olla selkeä ja jatkuva. Potilaan on tiedettävä, mistä apua saa, kuka vastaa hoidon etenemisestä ja miten toimitaan, jos oireet jatkuvat tai hoito ei tehoa. Hoitoon pääsyn ja jatkotutkimusten tulee toteutua yhdenvertaisesti riippumatta esimerkiksi tulotasosta, työterveyshuollon käytöstä, kielestä, vammaisuudesta tai elämäntilanteesta.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue:

1. *Arvioi naiserityisten sairauksien ja oireiden tunnistamisen ja hoidon nykytilan sekä keskeiset kehittämistarpeet.*
    - *Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti endometrioosin, adenomyoosin, PCOS, vulvodynian, vaikean raskauspahoinvoinnin sekä vaihdevuosioireiden tunnistamista ja hoitoa. Lisäksi arvioidaan raskauden ja synnytyksen jälkeisten fyysisten ja psyykkisten oireiden sekä kuntoutustarpeiden huomioimista palveluissa. Tarkastelussa kiinnitetään huomiota oireiden tunnistamiseen, hoitoon pääsyn oikea-aikaisuuteen, hoidon jatkuvuuteen sekä mahdollisiin puutteisiin hoitokäytännöissä.*
2. *Selvittää gynekologisten syöpien varhaisen tunnistamisen ja hoitopolkujen toimivuuden yhteistyössä HUSin kanssa.*
    - *Arvioidaan, miten gynekologisiin syöpiin viittaavat oireet tunnistetaan perusterveydenhuollossa, miten tarvittavat tutkimukset käynnistyvät ja miten potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoitoon. Lisäksi selvitetään, seurataanko*

aikaa ensimmäisestä oireyhteydenotosta tutkimuksiin ja erikoissairaanhoitoon lähettämiseen sekä miten mahdollisia viiveitä tunnistetaan ja vähennetään.

3. *Vahvistaa henkilöstön osaamista naiserityisten sairauksien ja oireiden tunnistamisessa ja hoidossa.*
    - *Selvitetään henkilöstön täydennyskoulutuksen tarpeet ja varmistetaan, että perusterveydenhuollon ja neuvolapalvelujen käytössä on ajantasaiset hoitosuositukset, yhtenäiset toimintamallit ja riittävät konsultaatiomahdollisuudet. Erityistä huomiota kiinnitetään oireisiin ja sairauksiin, joiden tunnistaminen edellyttää erityisosaamista.*
4. *Arvioi sukupuolten välisten erojen huomioimista myös muiden kuin naiserityisten sairauksien diagnostiikassa ja hoidossa.*
    - *Selvitetään, miten sukupuoleen liittyvät erot oirekuvissa ja riskitekijöissä sekä mahdolliset sukupuolittuneet oletukset huomioidaan potilaiden arvioinnissa ja hoidossa. Tarkastelussa kiinnitetään erityistä huomiota kivun arviointiin sekä sydän- ja verisuonisairauksien varhaiseen tunnistamiseen. Lisäksi arvioidaan henkilöstön sukupuolitietoiseen hoitoon liittyviä koulutustarpeita ja mahdollisuuksia seurata sukupuolten välisiä eroja hoitoon pääsyssä ja hoitokäytännöissä.*
5. *Kehittää naiserityisten sairauksien ja oireiden hoitopolkuja sekä erityisosaamisen saatavuutta.*
    - *Selvitetään, miten perusterveydenhuollon, neuvolapalvelujen, kuntoutuksen ja HUSin välistä yhteistyötä voidaan vahvistaa niin, että hoidon vastuut ja jatkohoitoon ohjautuminen ovat selkeitä. Lisäksi arvioidaan mahdollisuuksia hyödyntää keskitettyä erityisosaamista, konsultaatiojärjestelyjä tai erityisesti perehtyneiden ammattilaisten verkostoja esimerkiksi vaikean raskauspahoinvoinnin ja vaihdevuosioireiden hoidossa.*
6. *Määrittelee arviointien perusteella tarvittavat kehittämistoimenpiteet ja niiden seurannan.*
    - *Havaittujen kehittämistarpeiden pohjalta määritellään konkreettiset toimenpiteet, vastuut ja aikataulut. Toimenpiteistä ja niiden etenemisestä raportoidaan aluevaltuustolle.*

Lähteet:

Kallström, A., Holopainen, I., Kambur, O., Perola, M., Salomaa, V., Havulinna, A. S., ... & Sinisalo, J. (2024). Divergent trends in the incidence and mortality of acute myocardial ischaemic syndrome, especially in women. Evidence from Finland in 1996–2021. Annals of medicine, 56(1), 2424455.

Alava, H., & Oikkonen, V. (2025). Hormones, culture and puberty: how clinicians (don't) see gender in persistent pediatric pain. Social Science & Medicine, 118856.

Suomen Gynekologiset Syöpäpotilaat ry:n selvitys: https://gysy.fi/wp-content/uploads/2026/06/GySy-munasarjasyopakyselyn-yhteenveto_8.5.2026.pdf"

5. Gashaw Bibanin, Tuomas Vanhasen, Tiina Tuomelan, Eve Rämön, Mika Niikon, Marjo Vackerin ja Patrik Karlssonin valtuustoaloite **"Aluevaltuustoaloite teknologiavälitteisen väkivallan ehkäisyn, tunnistamisen ja osaamisen**

vahvistamiseksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 42 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Digitaalisten palveluiden, sosiaalisen median ja älylaitteiden käytön lisääntyessä myös väkivallan, häirinnän ja kontrolloinnin muodot ovat muuttuneet.

Teknologiavälitteinen väkivalta voi ilmetä esimerkiksi verkkohäirintänä, vainoamisena, identiteetin väärinkäyttönä, yksityisten tietojen tai kuvien luvattomana levittämisenä, älylaitteiden, paikannus- ja seurantateknologian väärinkäyttönä sekä erilaisina uhkailun ja kontrolloinnin muotoina digitaalisissa ympäristöissä.

Teknologiavälitteisen väkivallan ehkäisyssä on tärkeää tunnistaa väkivallan, häirinnän, vainoamisen ja kontrolloinnin eri muodot sekä erottaa ne sananvapauden piiriin kuuluvasta asiallisesta mielipiteen ilmaisusta, yhteiskunnallisesta keskustelusta ja julkiseen päätöksentekoon kohdistuvasta asianmukaisesta arvioinnista.

Teknologiavälitteinen väkivalta koskettaa kaikenikäisiä asukkaita. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat lapset ja nuoret, lähisuhdeväkivallan kohteet, ikääntyneet, vähemmistöihin kuuluvat henkilöt sekä henkilöt, joiden turvallisuutta ja toimintakykyä digitaalinen häirintä, uhkailu tai kontrollointi vaarantaa. Ilmiö heikentää turvallisuuden tunnetta, mielenterveyttä, osallisuutta ja hyvinvointia sekä voi johtaa palveluiden käytön välttelyyn, sosiaaliseen eristäytymiseen tai syrjäytymiseen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä järjestää sosiaali- ja terveyspalvelut ja opiskeluhuollon palvelut. Teknologiavälitteisen väkivallan ehkäisy, tunnistaminen ja siihen puuttuminen liittyvät olennaisesti muun muassa lasten, nuorten ja perheiden palveluihin, oppilas- ja opiskeluhuoltoon, mielenterveys- ja päihdepalveluihin, aikuissosiaalityöhön, ikäihmisten palveluihin, väkivaltatyöhön sekä kriisi- ja tukipalveluihin.

Teknologiavälitteinen väkivalta on ilmiö, joka edellyttää hyvinvointialueen, kuntien, poliisin, oppilaitosten, järjestöjen ja muiden viranomaisten välistä yhteistyötä. Uuden ilmiön sijaan kyse on osin jo tunnetuista väkivallan, vainoamisen ja kontrolloinnin muodoista, jotka ovat saaneet uusia teknologisia välineitä ja toimintaympäristöjä.

Teknologiavälitteisen väkivallan ehkäisy voidaan toteuttaa osana hyvinvointialueen olemassa olevia väkivallan ehkäisyn, turvallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita sekä henkilöstön osaamisen kehittämistä.

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue selvittää mahdollisuudet:

1. *Vahvistaa henkilöstön osaamista teknologiavälitteisen väkivallan tunnistamisessa, puheeksi ottamisessa, ehkäisemisessä ja siihen puuttumisessa erityisesti sosiaalityössä, lastensuojelussa, perhesosiaalityössä, oppilas- ja opiskeluhuollossa, mielenterveys- ja päihdepalveluissa, terveydenhuollossa, ikääntyneiden palveluissa sekä väkivaltatyössä.*
2. *Sisällyttää teknologiavälitteisen väkivallan tunnistaminen osaksi hyvinvointialueen nykyisiä lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn, turvallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamalleja sekä henkilöstön koulutusta ja ohjeistuksia.*

3. *Vahvistaa oppilas- ja opiskeluhuollon valmiuksia tunnistaa teknologiavälitteistä väkivaltaa ja sen vaikutuksia lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä varmistaa sujuvat toimintamallit tuen ja palvelujen piiriin ohjaamiseksi yhteistyössä kuntien sivistys- ja nuorisopalveluiden kanssa.*
4. *Parantaa asukkaille suunnattua neuvontaa, viestintää ja palveluohjausta teknologiavälitteisestä väkivallasta, digitaalisesta turvallisuudesta sekä saatavilla olevista tukipalveluista. Viestinnässä kiinnitetään erityistä huomiota lasten, nuorten, vanhempien, ikääntyneiden ja lähisuhdeväkivallan kohteiden tavoittamiseen.*
5. *Vahvistaa yhteistyötä Vantaan ja Keravan kaupunkien, koulujen, oppilaitosten, nuorisotoimijoiden, poliisin, järjestöjen sekä muiden asiantuntijatahojen kanssa teknologiavälitteisen väkivallan ehkäisemiseksi, tunnistamiseksi ja uhrien tukemiseksi.*
6. *Selvittää mahdollisuudet kehittää yhtenäisiä toimintamalleja palveluohjaukseen tilanteissa, joissa teknologiavälitteinen väkivalta liittyy esimerkiksi lähisuhdeväkivaltaan, lasten turvallisuuteen, vainoamiseen, mielenterveyden kuormittumiseen tai muuhun sosiaali- ja terveyspalvelujen tarpeeseen.*
7. *Selvittää, miten teknologiavälitteisen väkivallan ilmiötä voidaan seurata osana hyvinvointialueen hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuustyötä hyödyntäen ensisijaisesti olemassa olevia tietolähteitä. Seurannassa arvioidaan erityisesti henkilöstön valmiuksia tunnistaa ilmiö, palveluohjauksen toimivuutta, avun saavutettavuutta sekä asukkaiden tietoisuutta saatavilla olevasta tuesta.*

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue laatii yhteistyössä Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä muiden keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa selvityksen teknologiavälitteisen väkivallan ehkäisyn, tunnistamisen ja tukipalveluiden nykytilasta sekä tekee tarvittavat ehdotukset osaamisen, yhteistyön, palveluohjauksen ja ennaltaehkäisevän työn vahvistamiseksi.

Selvityksessä tunnistetaan jo käytössä olevat toimintamallit, niiden mahdolliset puutteet sekä hyvät käytännöt. Kehittämisehdotuksissa esitetään konkreettiset toimenpiteet, vastuutahot, toteuttamisaikataulu ja arvio mahdollisista kustannusvaikutuksista.

Koska teknologiavälitteisen väkivallan ehkäisy edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntien ja hyvinvointialueen välillä, valmistelussa tehdään yhteistyötä Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa sekä yhteensovitetaan mahdollinen selvitystyö päällekkäisen valmistelun välttämiseksi."

6. Riitta Särkelän, Emily Strohmin ja Nina Korventaivaleen valtuustoaloite **"Ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki turvaamaan nuorten, erityisesti jälkihuollossa olevien opiskelun jatkuvuutta".** Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 43 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"PM Orpon hallituksen tekemät muutokset toimeentulotuesta annettuun lakiin tulivat voimaan 1.2.2026. Toimeentulotuen hakijalle säädettiin aiempaa vahvempi velvoite hakea ensisijaisia etuuksia mm. työttömyysturvaa ja opintotukea toimeentulotuen sijaan. Velvoite ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi koskee kokoaikatyön hakemista. Edellä oleva tarkoittaa myös sitä, että nuoren, joka opiskelee täysipäiväisesti ja jonka opintotukikuukaudet ovat täynnä, on ilmoittauduttava täysipäiväiseksi työttömäksi työnhakijaksi. Erityisen vakava asia on se, että myöskään sijaishuollon jälkihuollossa olevia nuoria ei ole rajattu lain ulkopuolelle. Julkisessa keskustelussa on nostettu esiin se, että

nuoret voivat hakea opintolainaa jatkaakseen opintojaan. Monille nuorille ja etenkin jälkihuollossa oleville opintolaina ei ole todellinen vaihtoehto. Jälkihuoltonuorista monilla on takanaan pitkä lastensuojelun asiakkuus ja sijoitus kodin ulkopuolelle. Heillä ei välttämättä ole samanlaista perheen taloudellista tukea tai muuta tukea kuin monilla muilla nuorilla. Opintolainan ottaminen voi olla heille merkittävä taloudellinen riski ja velkaantumisen pelko muodostua esteeksi opintojen jatkamiselle.

Lainmuutoksen jälkeen näiden nuorten, myös sijaishuoltonuorten, toimeentulotuen perusosa puolitetaan eli ruokaan ja välttämättömiin menoihin on 290 euroa kuukaudessa, jolleivat he ilmoittaudu täyspäiväiseksi työttömäksi työnhakijaksi. Sen lisäksi voi saada tukea asumismenoihin ja terveydenhuoltoon. Opiskelupaikasta täytyy erota saadakseen työttömyysetuutta, opiskelun keskeytys ei riitä. Opiskelun lopettaminen ja työttömäksi työnhakijaksi hakeminen ovat ristiriidassa toimeentulotukiuudistuksen tavoitteiden ja sen kanssa, että nuorten pitäisi voida opiskella opintonsa loppuun, saada valmiudet työmarkkinoille ja työllistyä sitä kautta. Lakimuutos ajaa nuoret opintojen keskeyttämiseen ja sitä kautta potentiaaliseen syrjäytymisriskiin, koska Euroopan toiseksi suurimman työttömyyden tilanteessa Suomessa työllistymisen mahdollisuudet ilman koulutusta ja työkokemusta nuorilla ovat erittäin pienet, lähes olemattomat.

Helmi-elokuun 2026 välisenä aikana perustoimeentulotukea saaneista 14 % sai kehotuksen ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi toimeentulotuen perusosan puolittamisen uhalla. Heistä suurin osa oli 18-35-vuotiaita miehiä. NEET-nuorissa jo nyt pojat ovat yliedustettuina.

Kun tilanteen korjaaminen nuorten ja myös sijaishuoltonuorten osalta edellyttää lakimuutosta, jota tällä hallituskaudella ei ole tulossa, tarvitaan välittömiä toimia turvata näiden nuorten opiskelujen jatkumisen mahdollisuus. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on perustoimeentulotuen saajien ja pitkäaikaisten saajien määrä on Suomen korkeinta. Se koskee myös nuoria. Hyvinvointialueen vastuulla on ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki. Niitä molempia on myönnetty vähän vuonna 2026, vaikka perustoimeentulotuen saajien määrät ovat kasvaneet.

Pidämme välttämättömänä, että nuorten syrjäytymisprosessin ehkäisemiseksi tarkistetaan tarvittaessa ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen kriteereitä niin, että näissä tilanteissa niillä aina varmistetaan nuorten opintojen jatkuvuus.

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että hyvinvointialue selvittää:

- *Millaisiin toimiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialue aikoo ryhtyä turvatakseen nuorten ja etenkin sijaishuoltonuorten opintojen jatkuvuuden edellä kuvatuissa tilanteissa?*
- *Millä tavalla ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntämisessä on otettu tällä hetkellä huomioon edellä kuvat tilanteet?*
- *Mikä vaikutus ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen kustannuksiin olisi vuositasolla, jos niillä aina turvattaisiin em. nuorten opintojen jatkuvuus?*

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen edunvalvontatyössä tulevalla hallituskaudella lakimuutoksen aikaansaaminen asiassa olisi näiden nuorten ja myös hyvinvointialueen edun mukaista."

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi saapuneet valtuustoaloitteet ja lähettää ne aluehallituksen valmisteltaviksi.

Päätös
Aluevaltuusto päätti yksimielisesti merkitä tiedoksi saapuneet valtuustoaloitteet ja lähettää ne aluehallituksen valmisteltaviksi.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Aluevalitusohje

§62, §63, §64, §65, §66

Aluevalitusohje

Valitusoikeus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksella vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen kuitenkin hakea muutosta aluevalituksella myös asianosainen sekä hyvinvointialueen jäsen. (Laki hyvinvointialueesta 142 §.)

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolla (https://vakehyva.cloudnc.fi).

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti virka-aikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa nimesi, sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite), henkilötunnuksesi tai yritys- ja yhteisötunnus ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimesi ja yhteystietojesi lisäksi myös tämän nimi, henkilötunnus, prosessiosoite ja allekirjoitus.

Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä

prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 310 euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Asiointipalvelun osoite: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§60, §61, §67

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Laki hyvinvointialueesta 141 §)